

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

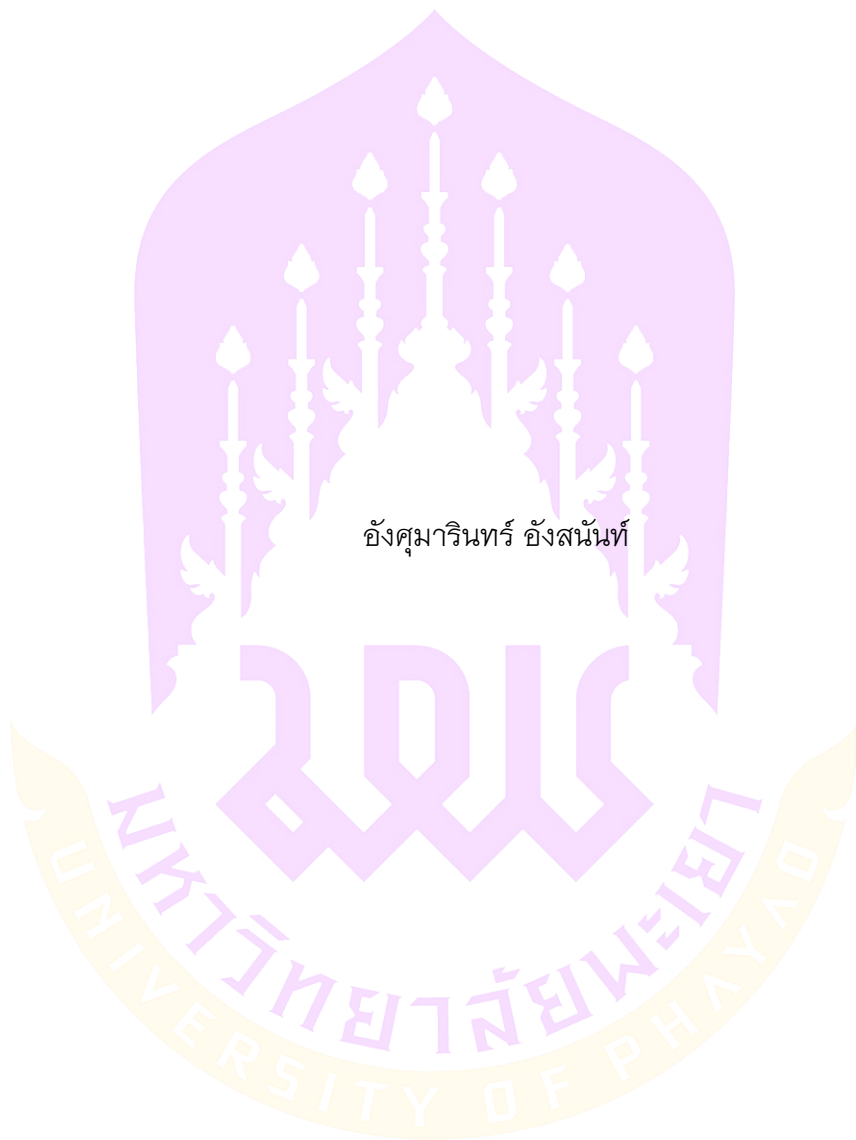
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กันยายน 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

อังศุมารินทร์ อังสนันท์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กันยายน 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

TEACHERS' PARTICIPATION IN EDUCATION QUALITY ASSURANCE OF THE CENTRAL
SPECIAL EDUCATION CENTER, BANGKOK

ANGSUMARIN ANGSANAN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

September 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ของ อังศุมารินทร์ อังสนันท์

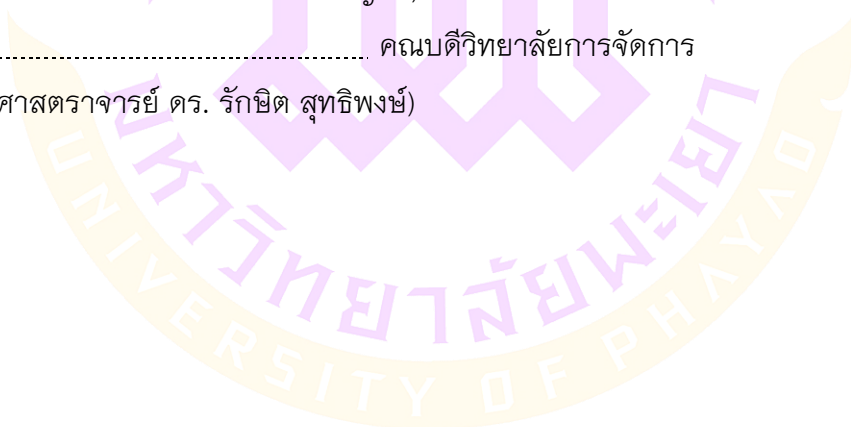
ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร. ธารินทร์ รสานนท์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี)

..... คณบดีวิทยาลัยการจัดการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** อังศุมารินทร์ อังสนันท์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ดร. ธารินทร์ รสานนท์
- คำสำคัญ:** การมีส่วนร่วมของครู, การประกันคุณภาพการศึกษา, ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของครูจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิ การศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดน และหน่วยบริการ ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกันและปฏิบัติงานในสถานที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: TEACHERS' PARTICIPATION IN EDUCATION QUALITY ASSURANCE OF THE CENTRAL SPECIAL EDUCATION CENTER, BANGKOK

Author: Angsumarin Angsanon, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Dr. Tharin Rasanond

Keywords: Teachers' participation, Education quality assurance, Central Special education center

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study teachers' participation in education quality assurance 2) to compare teachers' participation in education quality assurance of the Central Special Education Center in Bangkok. as classified by gender, educational level, work position, work experience, educational qualification and work place. The sample group were 110 teachers in the Central Special Education Center in Bangkok. The research tool was a 5 rating scale questionnaire with reliability at .98. The statistical analyses used in the data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Scheffe's method. The results of the research were as follows: 1) teachers' participation in education quality assurance at the Central Special Education Center in overall and each aspect were rated at a high level. 2) The comparison of teachers' participation in education quality assurance of the Central Special Education Center in Bangkok. as classified by gender, educational level, work position and work experience in over all were not difference but as classified by educational qualification and work places in overall and each aspect were statistically difference at .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากผู้ศึกษาได้รับความกรุณาและความเมตตาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.ธารินทร์ รสานนท์ ขอบพระคุณที่ท่านเสียสละเวลาอันมีค่าตลอดจนให้คำแนะนำให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ และดูแลความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้ศึกษาตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรดา วัฒนานรงค์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา และนายชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้ศึกษาได้นำมาอ้างอิงจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณคณะครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานครที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณคุณครูวุฒิชัย ใจนะภา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและให้ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอุปการะอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนส่งเสริมการศึกษา และให้กำลังใจจนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดาและบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน วิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด

อังศุมารินทร์ อังสนันท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	12
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	14
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	18
แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ	25
บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของครู	57
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร	59
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร	68
บทที่ 5 บทสรุป.....	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	102
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	103
ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC	111
ประวัติผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพของครู	58
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน	60
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	61
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	62
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	63
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	65
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	66
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้าน การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	67

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ	68
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	69
ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน	70
ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	71
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา	73
ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา	74
ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่	75
ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่	76
ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่	76

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตาม
 แผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่..... 77

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและ
 ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่ 78

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการ
 ดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่ 79

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงาน
 ผลการประเมินตนเอง จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่ 80

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ
 การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนก
 ตามสถานที่ปฏิบัติงาน..... 81

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ภาพ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	24

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมที่นำพาบุคคลเข้าสู่อารมณ์ชีวิตในสังคม ด้วยการอบรม บ่มนิสัย ปลูกฝัง กล่อมเกลาและเตรียมตัวเพื่อให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตนรวมทั้งประกอบอาชีพในอนาคต โดยเป้าหมายของการศึกษามีใช้เพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลและบุคคลใดเท่านั้น แต่ต้องนำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีเอกภาพ เนื่องจากสมาชิกของสังคมที่มีคุณภาพร่วมกันสร้างประโยชน์ให้กับสังคมที่ตนอาศัย

สถานศึกษามีส่วนสำคัญในการสร้างเยาวชนที่ดีและสร้างอนาคตของประเทศ หากสถานศึกษามีผลผลิตทางการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ สถานศึกษานั้นต้องมีส่วนรับผิดชอบ ดังนั้น การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ จึงเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ มีองค์ประกอบหลายประการ คือ การพัฒนาคุณภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติที่ดี โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพจะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้า แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนรู้ของคนในชาติช่วยส่งเสริมความเจริญของงานของบุคคลและสังคม โดยอาศัยการถ่ายทอดความรู้ การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะในปัจจุบัน ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถย่อมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ดี บุคลากรในชาติจะมีความรู้ความสามารถได้ดีก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการศึกษาเป็นหลัก (พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรม จารุบุญ) และคณะ, 2564)

ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้มีการกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพ โดยมาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบไปด้วย ระบบการประกันคุณภาพ ภายใน และระบบการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ถูกกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้ง การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้ออก กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 12) โดยกฎกระทรวงข้อ 3 ระบุว่า ให้ระบบการประกัน คุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับต้อง ประกอบด้วย การดำเนินการ 3 ประการ คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน 2) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษาดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วย การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน (โสภา สโมสร และจิตรี โภธิมาภะ, 2557) (กฎกระทรวงข้อ 3) เมื่อประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้น ต่อสาธารณชน (กฎกระทรวงข้อ 6) ทั้งนี้สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (กฎกระทรวง ข้อ 7) (พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคณะ, 2564)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 สำหรับให้สถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยกำหนดแนวทาง ในการประกันคุณภาพ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้าน การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน ตามแนวการมีส่วนร่วมของโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) อีกทั้งการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของภาระหน้าที่ที่ครูจะต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาในแต่ละระดับให้ได้มาตรฐาน ซึ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้น ผู้บริหารควรนำแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด ทั้ง 77 จังหวัด ได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ทุกปี โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษหรือไม่ เพื่อนำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) เพราะการประเมินคุณภาพภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) โดยมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นหลักซึ่งได้สะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจน 2 ด้าน คือ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม กล้าแสดงออก อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามประเภทและสภาพความพิการ 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของศูนย์การศึกษาพิเศษ สามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่กำหนดไว้แล้ว ในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยในการปรับปรุงพัฒนา การบรรลุเป้าหมาย และนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก (เกศรา บัวขาว, 2561, หน้า 2)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มเปิดดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541

ปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เป็นองค์กรนำด้านการศึกษาพิเศษ ที่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพ มีเครือข่ายเข้มแข็งจัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐาน สู่วิถีความเป็นสากล มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ในลักษณะศูนย์บริการ ให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษโดยกำหนดไว้ 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน และเป็นแนวทางในการจัดทำประกันคุณภาพภายในภายนอกของสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการประเมินการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน ทั้งนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จึงได้ประกาศการใช้มาตรฐานการศึกษาและการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า บุคลากรเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคลากรอยู่ในระดับน้อย ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง (2563) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุกระดับมีคุณภาพและจะคงไว้ซึ่งมาตรฐานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ให้มีประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการวางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. การประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีดังนี้
  - 1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
  - 1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
  - 1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
  - 1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - 1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
  - 1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

2. การมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) ได้จำแนกรูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation)
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
- 2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2565 ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 96 คน หน่วยบริการ จำนวน 55 คน รวม 151 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครู ได้แก่
  - 1.1 เพศ
    - 1.1.1 ชาย
    - 1.1.2 หญิง
  - 1.2 ระดับการศึกษา
    - 1.2.1 ปริญญาตรี
    - 1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
  - 1.3 ตำแหน่งงาน
    - 1.3.1 ข้าราชการ
    - 1.3.2 พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง
  - 1.4 ประสบการณ์ทำงาน
    - 1.4.1 1-2 ปี
    - 1.4.2 3 ปีขึ้นไป
  - 1.5 คุณวุฒิการศึกษา
    - 1.5.1 การศึกษาพิเศษ
    - 1.5.2 นักสหวิชาชีพ
    - 1.5.3 การศึกษาอื่น ๆ
  - 1.6 สถานที่ปฏิบัติงาน
    - 1.6.1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง

1.6.2 หน่วยบริการ

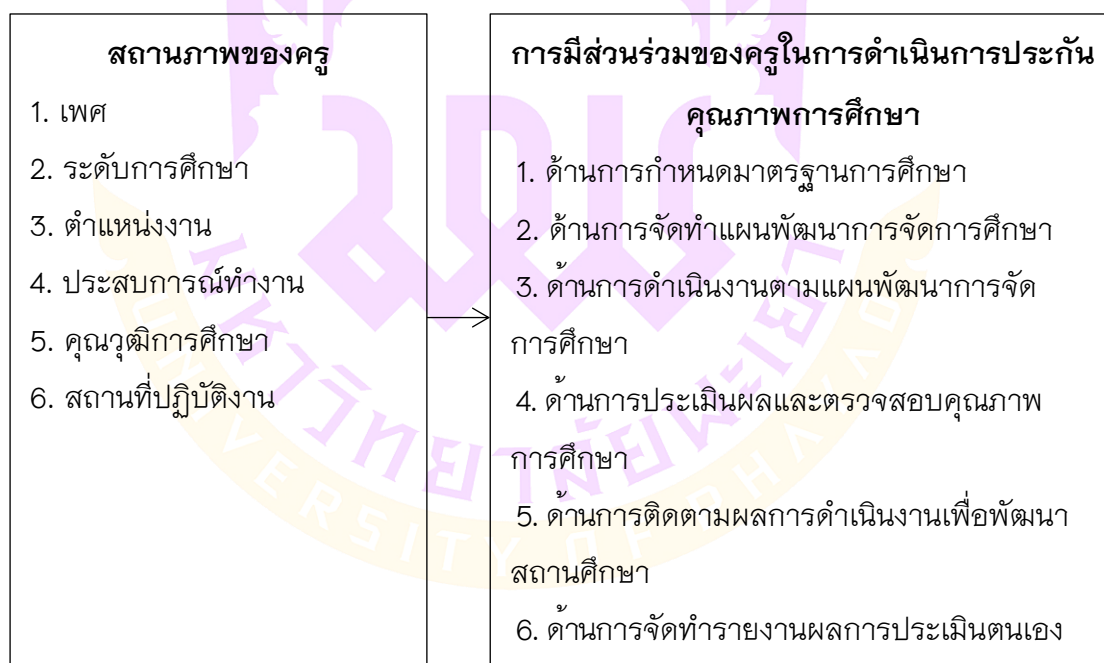
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 2.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
- 2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในการวิจัยนี้ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานตามภารกิจอย่างเป็นระบบ และมีการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่สาธารณชน ว่านักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร หรือบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานครมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2. การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบ ในมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษที่กำหนด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการระบุ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การกำหนด มาตรฐานการศึกษาครอบคลุมพัฒนาการที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา และท้องถิ่น

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วม ในการดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบ การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การพัฒนาสภาพความสำเร็จ การพัฒนาตามมาตรฐานที่กำหนด ไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจนเป็นรูปธรรม การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนด วิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา การวางแผนประสานสัมพันธ์กับงานแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อสนับสนุนวิชาการ การบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากร ในสถานศึกษา การกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมบุคคลในชุมชน การกำหนดแผนการใช้ และจัดระบบงบประมาณและทรัพยากร การกำหนดแนวทาง การประเมินผลการดำเนินการ ตามแผนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา การกำหนดแนวทางการปรับปรุงแผนและนำแผน มาใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ครู มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการ/กิจกรรม ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การสร้างระบบ การทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของโครงการ มีการประชุมชี้แจงและประสานงาน

การดำเนินงานตามแผนการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนมีการจัดสรรงบประมาณ และสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการดำเนินการตามแผนมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการพัฒนาระบบ การประเมินตนเองมีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแผนการประเมินโดยภาพรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกพัฒนา ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการในการดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการรายงานผลข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

3. ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่มีวุฒิมัธยมศึกษา ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดการศึกษาอบรมให้แก่ เด็ก ผู้ปกครอง บุคลากร ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการ

4. คุณวุฒิมัธยมศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น คุณวุฒิมัธยมศึกษาพิเศษ คุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิมัธยมศึกษาอื่น ๆ

4.1 คุณวุฒิการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี ขึ้นไป

4.2 คุณวุฒินักสหวิชาชีพ หมายถึง ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชากายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด จิตวิทยาคลินิก และแพทย์แผนไทย

4.3 คุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ศิลปศึกษา พลศึกษา ดนตรีศึกษา และสังคมศึกษา

5. สถานที่ปฏิบัติงาน หมายถึง สถานที่ปฏิบัติงานของครู สังกัด ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ให้บริการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่มารับการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามี ความบกพร่อง เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยแบ่งเป็น 2 แห่ง ดังนี้

5.1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง หมายถึง สถานที่ให้บริการจัดการเรียนรู้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งตั้งอยู่ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

5.2 หน่วยบริการ หมายถึง สถานที่ให้บริการ จัดการเรียนรู้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งตั้งอยู่นอกศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง ประกอบด้วย หน่วยบริการมีนบุรี หน่วยบริการบางกอกน้อย หน่วยบริการลาดกระบัง หน่วยบริการสวนหลวง หน่วยบริการรามอินทรา หน่วยบริการบางคอแหลม หน่วยบริการคลองสามวา และหน่วยบริการบางแค

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารได้ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
  - 1.1 ความหมายของการบริหาร
  - 1.2 แนวคิดกระบวนการบริหาร
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.3 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.1 ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย
  - 3.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.4 แนวคิดการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
  - 4.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
  - 4.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
  - 4.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
  - 4.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - 4.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
  - 4.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง
5. บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
  - 5.1 ข้อมูลทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
  - 5.2 บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

คำว่า “บริหาร” มาจากคำว่า Administration มีความหมายเหมือนกับคำว่า Management ฉะนั้น จึงมีการใช้ทั้งสองคำนี้ในลักษณะเดียวกัน แต่คำว่า Management มักจะใช้ในการบริหารองค์การ หรือหน่วยงานที่มุ่งในด้านผลกำไร แต่การบริหารงานในวงการศึกษา หรือการบริหารงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนนั้นมิได้มุ่งหวังผลกำไร หรือขาดทุนจึงใช้คำว่า Administration จึงจะเหมาะสมที่สุด การบริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การ เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะแสดงให้เห็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ การบริหารงานที่สำคัญจะนำไปสู่ความก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การซึ่งมีการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร ไม่ว่าจะในครอบครัวหรือองค์การโดยอ้อมเกี่ยวข้องข้องกับการบริหาร อยู่เสมอ มีนักบริหาร นักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

พระธรรม โกศกัณฐ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2549) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) จากคำนิยามนี้ การบริหารงานของพระพุทธศาสนาเริ่มเป็นรูปธรรมตั้งแต่วันอาสาฬหบูชา ซึ่งเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่ปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้มีพระสงฆ์คณะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหาร หมายความว่า การทำงานร่วมกันช่วยให้ตระหนักในเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์เป็นความร่วมมือโดยผ่านกระบวนการ วิธีการจัดการ องค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก การปรับปรุงงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในที่สุด

แนวคิดกระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหาร ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน กำหนดแนวคิดของกระบวนการบริหาร ไว้ดังนี้

เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (Deming, n.d. อ้างอิงใน ฌองส์ อภัยใจ, 2560) เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิ่ง” (Deming Cycle) เป็นกระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและการวางแผน (Plan)
  - 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
  - 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
  - 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
  - 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น
  - 2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
  - 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม
3. การตรวจสอบติดตามและประเมินผล (Check)
  - 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
  - 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
  - 3.3 ตรวจสอบว่าหัวข้อควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (Act)
  - 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงาน มาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข
  - 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้นอีก
  - 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

องรี ฟาโยล์; เจสซี บี ซีเยอร์ส; เกรก รัสเซลท์ (Fayol, 1949, pp. 5–6; Sears, 1959, pp. 17–34; Gregg 1957, p. 247 อ้างอิงใน ฌองส์ อภัยใจ, 2560, หน้า 17) มีแนวคิดการกำหนดขั้นตอนการบริหารที่คล้ายกัน คือ

1. การวางแผน (To Plan) คือ การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วจัดทำแผนปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต
2. การจัดองค์การ (To Organize) คือ การจัดโครงสร้างของงานหรือองค์การและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละบุคคล

3. การบังคับบัญชา (To Command) คือ กระบวนการเกี่ยวกับการสั่งการ การตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ในการทำงาน การกำกับ นิเทศติดตามงาน ตลอดจนการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร

4. การประสานงาน (To Coordinate) คือ การที่องค์กรมีความร่วมมือ ความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน การจัดระบบระเบียบงานให้มีความเรียบร้อย มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อให้งานสมดุลและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

5. การควบคุมงาน (To Control) คือ การกำกับดูแลและตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยใช้การรายงานและงบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุม

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการบริหารที่จะนำหน่วยงานไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยนำทรัพยากรมาใช้ให้ประหยัด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานซึ่งกระบวนการบริหารเป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอน เป็นระบบ มีการวางแผนการจัดองค์การ หรือการจัดหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร การสรรหาบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การงบประมาณก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff (1980, p. 10 อ้างอิงใน พรรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง ลักษณะของการส่งเสริมหรือสนับสนุนความคิดที่เป็นอิสระ การวิเคราะห์ปัญหาการเลือกเป้าหมาย การวางแผนและการจัดตารางการทำงาน รวมทั้งให้ผู้บังคับบัญชาได้เห็นถึงเป้าหมายขององค์การ ตลอดจนพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูลที่จะส่งไปสู่ผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีข้อมูลที่เพียงพอ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ ภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือ TQC)

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 44) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือหน่วยงานเดียวกันได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้

ความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 35) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การยอมรับการตัดสินใจมีมากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหาร สหภาพแรงงาน มีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การเพิ่มขึ้น
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น
5. การบริหารผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น
6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น
7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น
8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญโดยองค์การส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความคิดมากกว่า เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน ดังนั้น การที่จะได้ความคิดดี ๆ ในการปฏิบัติงานจึงมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในเชิงจิตวิทยา คือ ทำให้การต่อต้านลดน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น
3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบเปิด สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 71) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรและมีประโยชน์หลายประการ คือ

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญและประโยชน์ เพื่อมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขององค์กร ให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเป็นประชาธิปไตย ช่วยให้เกิดความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการบริหาร สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นร่วมกัน สร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นทีม มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาเพิ่มศักยภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ดร. สุนทรายุทธ (2551, หน้า 8) ได้กล่าวถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่ามีวิธีการบริหารหลายแนวทางตามลักษณะของงาน รวมถึงบทบาทของภาวะของผู้นำด้วย ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การให้คำปรึกษา (Consultation) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือมีการปรึกษาหารือเป็นการรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลบางประการก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินการ และเพื่อประเมินผลบางประการที่อาจจะมองข้ามไป
2. การทำงานเป็นทีมหรือการสร้างทีมงาน (Team Building) เป็นกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการทำงานนั้นทุกคนจะต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ และยึดหลักการทำงานเป็นทีม
3. กลุ่มคุณภาพงาน (QC Circles) การบริหารวิธีนี้เรียกได้หลายอย่าง ซึ่งเป็นการทำงานของกลุ่มคนประมาณ 3-15 คน จากแผนกงานเดียวกันมาพบปะกันเป็นประจำ เพื่อควบคุม

คุณภาพของการปฏิบัติงาน ปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยมาร่วมกันคิดค้นสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์จนได้ข้อสรุปของปัญหา จากนั้นจึงเสนอแนวทางแก้ไข

4. การรับฟังข้อเสนอแนะ (Suggestion Programs) เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละคนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. การฝึกอบรมที-กรุป (T-group Approach or Sensitivity) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปของการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ นั่งพูดคุยกันอย่างเปิดเผย การฝึกอบรมประเภทนี้จะเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าเนื้อหา (Content) ซึ่งจะทำให้รู้จักตนเองยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ทัศนคติตลอดจนคุณค่าใหม่ ๆ ของกลุ่ม

6. การมอบอำนาจ (Delegated Power) ในการทำงานต่าง ๆ ควรมีการมอบอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทน ซึ่งวิธีการนี้เท่ากับเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralized) เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ถือว่าเป็นการสร้างบรรยากาศ ในการทำงานแบบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสทางเลือกให้กับผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่อำนาจในการปกครองหรือบังคับบัญชายังคงอยู่กับผู้บริหารสูงสุด

กมล ฉายาวัดนะ (2549, หน้า 139) ได้กล่าวถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า กำหนดรูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบปรึกษาหารือ
2. การบริหารแบบประชาธิปไตย
3. การบริหารแบบคณะทำงาน
4. การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ
5. การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง
6. การบริหารแบบร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร

Cohen and Uphoff (1980, p. 10 อ้างอิงใน พรรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 20) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า สามารถจำแนกรูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
- ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation)
- ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
- ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการดำเนินงานหรือขั้นตอนของการบริหาร ใ้บุคลากรประสานความร่วมมือกัน เสริมสร้าง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำให้องค์การเกิดการพัฒนาก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย

ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน หรือเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information Technology) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้บุคคลต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย การที่บุคคลจะเรียนรู้และปรับตัวได้ดีนั้น มาจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบการศึกษา และการจัดการระบบที่ดีในทุก ๆ ด้าน วิธีการทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลกระทบที่สำคัญจากการสื่อสารไร้พรมแดนทำให้ประเทศไทยมีการรับรู้และตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศทางตะวันตก ซึ่งได้ระบุในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษา ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ในเรื่องของคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเป็นการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา ที่กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพ

ภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรม จารุบุญญ) และคณะ, 2564)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในประเทศไทยนั้น ได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ไม่เป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นการประเมินและติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา มีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นเชื่อถือให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้วยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, สื่อบนออนไลน์) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษา และหรือหน่วยงานต้นสังกัด กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน

การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่องโดยมีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดกรอบในการดำเนินงาน และมีตัวบ่งชี้ บอกลถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2562, สื่อออนไลน์) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ต้องการ และให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในหมวด 6 “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” ที่ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใต้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2556, หน้า 79) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กล่าวไว้ในหมวด 1 บททั่วไป ดังนี้

ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา มาตรฐานการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย 1) การประเมินคุณภาพภายใน 2) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วยการ สนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา และเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการ จัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึงความสำคัญของการประกัน คุณภาพภายในไว้ดังนี้ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2556, หน้า 8-9)

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐาน การศึกษา ขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสถานศึกษา

2. เพื่อนำผลการประกันคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจวางแผน พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อนำข้อมูลผลการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปจัดทำรายงานประจำปี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อ ทั้งนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องปฏิบัติตาม

แนวคิดการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563) เนื่องจากสถาบันการศึกษามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งระบบต่าง ๆ ให้มีความพร้อมกับการขยายตัว มีการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นอีกทั้งการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้สถาบันการศึกษาของประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษา ในแต่ละส่วนดำเนินไปอย่างมีระบบ แบบแผน และสามารถตรวจสอบได้อย่างถูกต้องโปร่งใส สาธารณชนสามารถรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของสถาบันการศึกษา จึงได้มีแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรงได้แก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีแนวคิดในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน

1. การพัฒนาคุณภาพ (Quality Control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและพัฒนสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบ (Quality Audit) และติดตามผลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง โดยการตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด

เพื่อให้การช่วยเหลือ และเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

ในการจัดทำ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ จะต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ การบริหารจัดการนี้ เป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยต้องมีกระบวนการวางแผน (Plan) ปฏิบัติการตามแผน (Do) ตรวจสอบประเมินผล (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) เป็นหลักการการบริหารคุณภาพ ครอบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง วงจร PDCA เป็นวงจร การวางแผน ลงมือ ตรวจสอบ และปฏิบัติ เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุง มีพัฒนาการจากการควบคุม คุณภาพเชิงสถิติ โดยมีลักษณะเป็นวงจร ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจอธิบายถึงกระบวนการ 4 ขั้นตอน โดยสังเขป ดังนี้

1. วางแผน (Plan) ต้องพิจารณาการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายให้มีความชัดเจน การกำหนดคุณลักษณะที่ใช้ในการควบคุมและการกำหนดวิธีการทำงานเพื่อบรรลุตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ เป็นต้น

2. ลงมือทำ (Do) ได้แก่ การศึกษาและฝึกอบรมให้เข้าใจวิธีการทำงานในแต่ละครั้งแล้ว ลงมือปฏิบัติ โดยการเก็บข้อมูลคุณลักษณะทางด้านคุณภาพตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ เป็นต้น

3. ตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานและการประเมินผล สิ่งที่ได้ หรือสิ่งที่ลงมือปฏิบัติไปแล้ว เช่น ตรวจสอบว่างานที่ทำได้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือไม่ ตรวจสอบว่าคุณลักษณะทางด้านคุณภาพว่าตรงตามเป้าหมายหรือไม่ เป็นต้น

4. ปฏิบัติและแก้ไขปรับปรุง (Act) เมื่อตรวจสอบสิ่งที่ได้ทำตามแผนพบว่า มีความผิดพลาด หรือมีข้อบกพร่อง ต้องทำการแก้ไขและปรับปรุง เช่น แก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหา ค้นหาสาเหตุ แล้วทำการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก หากทางพัฒนาระบบหรือปรับปรุง การทำงานนั้น ๆ โดยตรง เป็นต้น

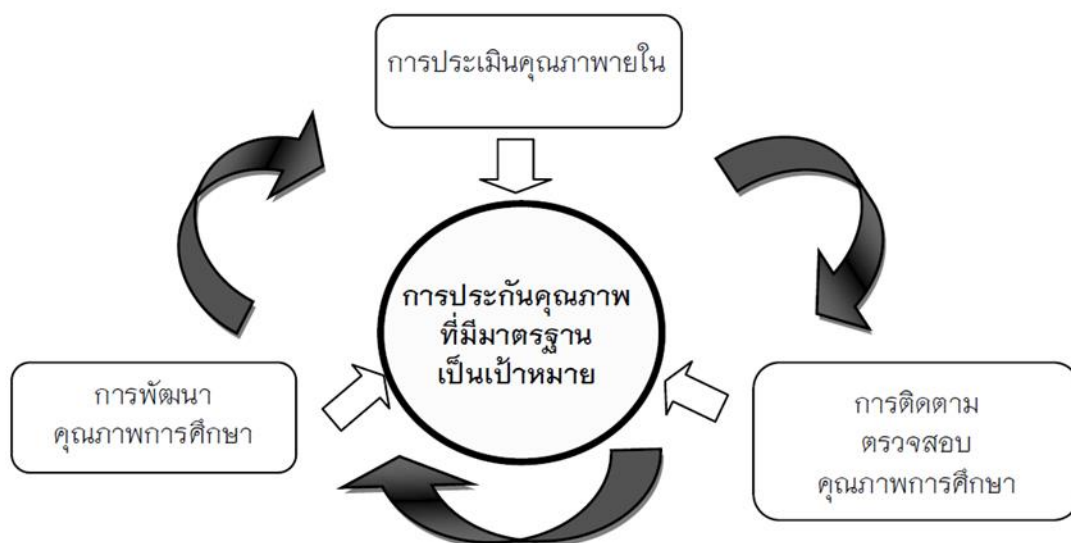
เมื่อมีการนำ PDCA มาใช้ในการปรับปรุงการบริหาร โดยเฉพาะเน้นด้านการควบคุม คุณภาพ จึงมีการขยายผลกระบวนการ เพิ่มขั้นตอนเชิงปฏิบัติโดยละเอียดมากขึ้น แต่ในแนวคิดหลัก ยังคงขั้นตอนสำคัญทั้ง 4 คือ Plan-Do-Check-Action อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ อาจมี การขยายผล วงจร PDCA เพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงรูปธรรมอย่างชัดเจน มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การตรวจติดตามคุณภาพ 3) การประเมินคุณภาพ

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาข้างต้น ทำให้ทราบถึงกระบวนการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบชัดเจนมากขึ้น เป็นผลทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้าน การประกันคุณภาพการศึกษาและบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน สามารถที่จะนำกระบวนการ

ประกันคุณภาพ การศึกษาและวงจรกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละ ด้าน และเป็นภาพรวมที่มีคุณภาพต่องานประกันคุณภาพขององค์กรหรือหน่วยงาน แต่การทำงานในแต่ละด้านจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ องค์กรหรือหน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีความรับผิดชอบในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นมีความสำคัญมาก เพราะความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการศึกษา ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทางด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกการประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ องค์กรประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรกิจกรรมพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากภาพ 2 เห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นด้านคุณภาพของผู้เรียนโดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหาร และการจัดการ และนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล สถานศึกษานั้น และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าว มาใช้เป็นฐานในการวางแผน พัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานปกติของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้วดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

ควบคุมไปกับการติดตาม ตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติ และประเมินคุณภาพ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับใช้ผลการประเมินเป็นฐานการยกระดับคุณภาพการศึกษาในวงจการพัฒนาให้คุณภาพสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับ ทั้งนี้ ทุกสถานศึกษาต้องพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการสำคัญ ได้แก่

- 1) หลักการมีส่วนร่วมแบบรวมแรงร่วมใจในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของทุกคนในสถานศึกษา
- 2) หลักการร่วมรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ คือ มีร่องรอยสารสนเทศสำหรับอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนที่สามารถตรวจสอบได้ และ 3) หลักการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพแบบ PDCA คือมีกระบวนการวางแผนกำหนดเป้าหมายคุณภาพ (Plan) ดำเนินการตามแผนควบคุมไปกับการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพระหว่างดำเนินงาน (Do and Check) กระบวนการนำผลการประเมินมาเป็นฐานการตัดสินใจพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพ ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับ (Act) (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบและให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก จึงเป็นกลไกที่มีเป้าหมายเพื่อทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคม

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563) กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและปรับเปลี่ยนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมเป็นไปได้ และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นจะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วยรายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รายละเอียดแต่ละด้าน มีดังนี้

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ พิจารณากำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จ ทั้งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผล การดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 9 (3) ได้กำหนดให้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยอิงจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของมาตรฐานการศึกษาจากมีนกีวิชาการ และหน่วยงานทางการศึกษาไว้ ดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักการ จุดมุ่งหมาย ผลสัมฤทธิ์ สิ่งที่ต้องรู้ ควรกระทำได้ ซึ่งต้องผนวกกับเกณฑ์หรือระดับของผลการปฏิบัติงานหรือมิติที่ต้องการบรรลุผลเพื่อใช้อ้างอิงหรือเทียบเคียงสำหรับการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Liston (2003) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้เพื่อการวัดผล โดยเกณฑ์เหล่านี้อาจจะได้มาโดยอ้างอิงหรือโยงกับกลุ่มบรรทัดฐาน เพื่อใช้ในการเทียบเคียง และระบุความสามารถที่จะใช้ในการประเมิน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งซึ่งเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งมาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์รวมการกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด นอกจากนี้ การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือรวมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561, หน้า 2-4)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข มาตรฐานการศึกษาเป็นตัวกำหนดให้สถานศึกษารู้ว่าจะต้องรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างไรโดยมีแนวทางดำเนินงานไปในทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลต่อทั้งผู้เรียน ครู ท้องถิ่นและสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง และประเทศชาติ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 9 (3) ได้กำหนดการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำ พัฒนา และบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2555) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาซึ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อยแต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561, หน้า 42-54) มาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 5 ระดับ คือ ระดับกำลังพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ และระดับยอดเยี่ยม ซึ่งมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1. ผลการพัฒนาผู้เรียน

1.1 มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

1.2 มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษา ในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2.2 มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทยตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะ

ครอบครัว ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงบวก โดยใช้กระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ความหมายของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาใช้เพื่อกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป้าหมายหลักของแผนพัฒนานี้คือการส่งเสริมคุณภาพในการเรียนรู้และการสอนของนักเรียนหรือผู้เรียน ให้มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และร่างกาย พร้อมกับการพัฒนาพลังกำลังในการทำงาน ซึ่งส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันและสังคม และยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนับสนุนและเสริมสร้างคุณภาพของระบบการศึกษาในประเทศไทย ทำให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีแนวทางและสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของการศึกษาในประเทศไทยในยุคปัจจุบัน และเป็นตัวช่วยที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจและวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเหมาะสม สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยส่งเสริมคุณภาพของการศึกษาในระบบการศึกษา การกำหนดเป้าหมายและแผนการพัฒนาที่เหมาะสมจะทำให้สถานศึกษามีการเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านการเรียนรู้และการสอน
2. สนับสนุนนวัตกรรมและการพัฒนาครู การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสามารถส่งเสริมนวัตกรรมในการเรียนการสอนและสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่อง
3. สร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งของสถานศึกษา ทำให้มีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

5. สนับสนุนการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสามารถสนับสนุนและเสริมสร้างการบริหารจัดการที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพในสถานศึกษา ทำให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบได้

6. เป็นแนวทางในการตัดสินใจและวางแผนในการพัฒนาการศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นแนวทางในการตัดสินใจและวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนามีความเป็นระบบและมีการทำงานที่ยั่งยืน

องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นขั้นตอนหลายองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ตัวอย่างขององค์ประกอบที่สำคัญได้แก่

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน เป็นกระบวนการที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน ครู และสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาภายในของสถานศึกษา

2. การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์: เป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา รวมถึงกำหนดวิสัยทัศน์ในการศึกษาที่ต้องการให้สถานศึกษามุ่งสู่

3. การวางแผนการดำเนินงาน: เป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดแผนกิจกรรมและโครงการที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินผลในการทำแผนพัฒนา

4. การดำเนินการและการติดตามผล: เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมกับติดตามผลการดำเนินงานและการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ให้มีการวัดและประเมินความสำเร็จและพัฒนาแผนการดำเนินงานต่อไป

5. การประสานงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วม: เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาประสานงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ครู องค์กรภาคเอกชน และสังคม

องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบและมีเสถียรภาพ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาตัวเองและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผลการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในประเทศนั้น

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้

1. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อม ประเมินการ งบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงาน ต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

การดำเนินการดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางมีขั้นตอนการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือความพิการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการตอบสนองต่อนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเข้าถึงการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการของเด็ก ทำการวิเคราะห์ความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างชัดเจน โดยการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษา และการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมของเด็กแต่ละบุคคล
  2. การกำหนดเป้าหมายและแผนการพัฒนาจากการวิเคราะห์ความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการกำหนดเป้าหมายและแผนการพัฒนาที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของเด็ก
  3. การออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม โดยจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้เติบโตและพัฒนาตามต้องการ
  4. การพัฒนาครูและบุคลากร มีการพัฒนาครูและบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้เหมาะสม รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการให้การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของเด็ก
  5. การติดตามผลและประเมิน มีกระบวนการติดตามผลและประเมินความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ทำให้สามารถปรับปรุงแผนการพัฒนาเพื่อให้อย่างมีประสิทธิภาพ
  6. การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครองและสังคม สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและสังคมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพิเศษ
- สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นที่สำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาคือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเพื่อให้การจัดการศึกษามีความเป็นระบบ มีความยั่งยืน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ความหมายของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการที่สถานศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาที่ได้รับการกำหนดไว้มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการและการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยกระบวนการนี้เน้นการปฏิบัติตามและดำเนินการตามแผนการที่ได้รับการกำหนดไว้เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและเป้าหมายที่ตั้งไว้ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา

สถานศึกษาจะนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามาใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดกิจกรรมและโครงการที่เหมาะสมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมินผลในแต่ละกิจกรรม การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะช่วยให้สถานศึกษามีขั้นตอนและแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา และเสริมสร้างความสำเร็จในการเติบโตของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

นอกจากนี้ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษายังช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความเข้าใจในที่มาและเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ครู นักเรียน และคนที่เกี่ยวข้อง ทุกคนว่าการศึกษาที่ได้รับสามารถตอบสนองความต้องการและมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาคูณภาพของการศึกษาในสถานศึกษานั้น

ความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเกิดขึ้น เนื่องจากมีผลที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาคูณภาพการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ยังเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการศึกษา ดังนั้นความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีดังนี้

1. สร้างทิศทางและเป้าหมาย การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยให้สถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ทำให้มีการใช้แนวทางและแผนการที่ชัดเจนในการดำเนินงาน และมีความเข้าใจในตัวและนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาคูณภาพการศึกษา

2. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ช่วยให้สถานศึกษาสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีกิจกรรมและโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

3. เสริมสร้างความมั่นใจในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และสังคมที่เกี่ยวข้องให้เชื่อมั่นในการพัฒนาคูณภาพการศึกษาและมีความเชื่อมั่นในความเป็นส่วนตัวของสถานศึกษา

4. ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยส่งเสริมความสามารถในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับ รวมถึงเพิ่มความเหมาะสมในการตอบสนองต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในสังคมและนวัตกรรมเทคโนโลยี

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้าใจ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาช่วยส่งเสริมความมีส่วนร่วมและความเข้าใจในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ทำให้มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา

องค์ประกอบของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น สถานศึกษาต้องมีระบบ กลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครู หรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใดโดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of quality) เป็นต้น หรือสถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารและจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครู และบุคลากร ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ วัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรมต่อไปนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะพิเศษ เช่น การทำการสำรวจความพร้อม พัฒนาการ และวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจในการส่งเสริมการเรียนรู้

2. การวางแผนและออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่โดยการใช้วิธีการที่ตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมในการให้บริการการศึกษาที่ควบคู่กับนวัตกรรมทางการศึกษา

3. การพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนาความรู้และทักษะของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พวกเขามีความรู้และทักษะที่เหมาะสมในการให้บริการกับกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

4. การให้บริการการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการและความสามารถของกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้หลักสูตรและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

5. การประเมินและติดตามผล การประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การให้คำแนะนำและปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในอนาคต

6. การเชื่อมโยงกับชุมชน การสร้างความร่วมมือกับสถานที่และชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของกลุ่มผู้เรียนพิเศษอย่างครบวงจร

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดเป้าหมาย กิจกรรม และแนวทางการดำเนินงานที่จะช่วยให้สถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการกระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์กับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและระดับสถานศึกษาให้ชัดเจน วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ประกาศใช้ กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป

ความสำคัญการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาคือการให้ข้อมูลที่สมบูรณ์และถูกต้องเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจและรับรู้ถึงคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและเป็นรูปธรรม ซึ่งประโยชน์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาคือการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นภาพรวมของคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่และสามารถวางแผนและดำเนินการในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง โดยการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถรับรู้ถึงความก้าวหน้าและปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงได้อย่างทันท่วงที

องค์ประกอบการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นได้ ดังนี้

1. การวางแผนและการดำเนินงาน ซึ่งหมายถึงการวางแผนการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพที่มีความชัดเจนและเป็นระบบ การวางแผนที่ดีจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมที่เหมาะสมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งหมายถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินผลได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

3. การวิเคราะห์และการใช้ข้อมูล ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์และใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การวิเคราะห์และใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นได้

4. การสื่อสารและการรายงานผล ซึ่งหมายถึงการสื่อสารและรายงานผลการประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีความชัดเจน การสื่อสารและ รายงานผลที่ดีจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา ของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษส่วนกลาง คือ กระบวนการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงระบบ การศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเน้นให้ การเรียนการสอนและกิจกรรมการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรและมาตรฐานที่กำหนดเหมาะสม กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการศึกษา โดยมีกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพที่ต้องการให้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางบรรลุถึงเพื่อตรวจสอบคุณภาพของการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษา
2. การวางแผนประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพให้เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับตัวชี้วัดและหลักสูตรของสถานศึกษา
3. การนำเสนอผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่ได้รับหลังจากการตรวจสอบ ความก้าวหน้าในการปรับปรุงให้กับคณะผู้บริหารและครูของสถานศึกษา
4. การดำเนินการปรับปรุง สร้างแผนการปรับปรุงให้กับสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญ ในการพัฒนาสิ่งที่ยังขาดแคลนหรืออาจไม่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพ
5. การติดตามและตรวจสอบผลการปรับปรุงที่ได้รับการดำเนินการในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบว่ามีผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่

โดยการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีประโยชน์อย่างมากในการส่งเสริมคุณภาพและความเป็นเลิศในการให้บริการ การศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการ ที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การประเมินผลช่วยให้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับข้อมูลที่สำคัญเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และการตรวจสอบคุณภาพ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถตรวจสอบว่าการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายและมีคุณภาพตามที่ กำหนดหรือไม่

การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ความหมายของการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการ บริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร สถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควร กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลการติดตามอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ความสำคัญของการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานช่วยให้ผู้บริหารและคณะกรรมการสามารถวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ นอกจากนี้ยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม ดังนี้

1. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการการศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ช่วยให้สถานศึกษามีโอกาสในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการการศึกษาให้มีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
2. วัดและประเมินความก้าวหน้า การติดตามผลการดำเนินงานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถวัดและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐาน

ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าสถานศึกษาได้เตรียมความพร้อมในการให้บริการและการศึกษาตามมาตรฐานหรือไม่

3. ให้ข้อมูลในการตัดสินใจ ข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินการติดตามผลเป็นข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินการในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้มีการดำเนินการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษา

4. เสริมสร้างความน่าเชื่อถือ การดำเนินการติดตามผลเป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และสังคมมีความมั่นใจในคุณภาพและสิ่งทีสถานศึกษามีให้

5. สนับสนุนกระบวนการการเรียนรู้ การติดตามผลการดำเนินงานช่วยให้สามารถตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น

6. สร้างความพร้อมในการปรับตัว การดำเนินการติดตามผลเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สถานศึกษามีความพร้อมในการปรับตัวและปรับปรุงกระบวนการที่ตนเองดำเนินการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศในการให้บริการการศึกษาและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสังคมที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา องค์ประกอบที่สำคัญนี้ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการให้สถานศึกษาบรรลุถึงเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

2. การวางแผนประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพให้เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดและหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษา

3. การนำเสนอผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่ได้รับหลังจากการตรวจสอบความก้าวหน้าในการปรับปรุงให้กับคณะผู้บริหารและครูของสถานศึกษา

4. การดำเนินการปรับปรุงให้กับสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาสิ่งที่ยังขาดแคลนหรืออาจไม่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพ

5. การติดตามและตรวจสอบผลการปรับปรุงที่ได้รับการดำเนินการในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบว่ามีผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่

6. สนับสนุนกระบวนการการเรียนรู้ การติดตามผลการดำเนินงานช่วยให้สามารถตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น

7. สร้างความพร้อมในการปรับตัว การดำเนินการติดตามผลเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สถานศึกษามีความพร้อมในการปรับตัวและปรับปรุงกระบวนการที่ตนเองดำเนินการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศในการให้บริการการศึกษาและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสังคมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสังคม ทำให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศและมีคุณภาพในการให้บริการการศึกษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบและวัดผลการดำเนินงานที่ต้องการให้สถานศึกษาบรรลุถึงเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
2. วางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเน้นการดำเนินการที่เป็นระบบและมีการตั้งเป้าหมายที่มั่นใจว่าสามารถบรรลุถึงคุณภาพที่กำหนดไว้
3. ใช้ตัวชี้วัดและเครื่องมือที่เหมาะสมในการตรวจสอบและวัดผลความก้าวหน้าและความสำเร็จของการพัฒนาสถานศึกษา
4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นข้อมูลที่เป็นฐานในการประเมินและวิเคราะห์ความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามผลการดำเนินงานและแสดงผลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงสถานะและความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

6. ตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานตามผลการดำเนินงานที่ได้รับความคิดเห็น โดยให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจในความถูกต้องและเหมาะสมของข้อมูล

7. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามที่ต้องการ ซึ่งอาจรวมถึงการให้ความรู้และคำแนะนำในการพัฒนางาน

8. สร้างองค์กรที่เน้นการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานของคณะผู้บริหารและครูผ่านกระบวนการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นที่สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นที่มีความพอใจและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้ดำเนินการสามารถตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและมีความเป็นมาตรฐาน

การรายงานผลการประเมินตนเอง

ความหมายของการรายงานผลการประเมินตนเอง

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดี ต้องสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด อาจเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สาระสำคัญ รายงานผลการประเมินตนเองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือ

หน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป (สุชาติพิทย์ เขียวขจี และกิติมา สุรสนธิ, 2561)

ความสำคัญของการรายงานผลการประเมินตนเอง

การรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การรายงานผลการประเมินตนเองช่วยให้สถานศึกษาสามารถทราบถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของการดำเนินงาน และสามารถวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาในทิศทางที่เหมาะสมได้ นอกจากนี้ การรายงานผลการประเมินตนเองยังช่วยสร้างความโปร่งใสและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยให้สถานศึกษาสามารถทราบถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน โดยการประเมินตนเองจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถพิจารณาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การรายงานผลการประเมินตนเองยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถตัดสินใจวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาในทิศทางที่เหมาะสมได้ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการสร้างความโปร่งใสและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การรายงานผลการประเมินตนเองช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษา

องค์ประกอบของการรายงานผลการประเมินตนเอง

การรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยการรายงานผลการประเมินตนเองจะช่วยให้สถานศึกษาได้ทำความเข้าใจถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของการดำเนินงาน รวมถึงการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตอีกด้วย องค์ประกอบหลักของการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาประกอบไปด้วย

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย การรายงานผลการประเมินตนเองควรมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงาน การตรวจสอบความคืบหน้าในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือการวิเคราะห์ผลของโครงการ
2. ตัวชี้วัดและเครื่องมือ การรายงานควรใช้ตัวชี้วัดและเครื่องมือที่เป็นรูปแบบมาตรฐานเพื่อให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเปรียบเทียบ
3. ข้อมูลการประเมิน การรายงานควรมีข้อมูลที่เป็นฐานวิจัยและเป็นที่น่าเชื่อถือ โดยควรมีการรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นเชิงลึก

4. การวิเคราะห์ผล การรายงานควรมีการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในผลการประเมิน

5. ผลการประเมิน การรายงานควรมีการสรุปผลการประเมินให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. ข้อเสนอแนะและแผนการปรับปรุง การรายงานควรมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับผลการประเมินและเสนอแนะแผนการปรับปรุงเพื่อส่งเสริมให้ความสำเร็จในการพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาในอนาคต

7. การส่งเสริมการเรียนรู้ การรายงานควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเข้าร่วมในกระบวนการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความรู้ในผลการประเมินเพิ่มขึ้น

การดำเนินการรายงานผลการประเมินตนเองของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีการดำเนินการรายงานผลการประเมินตนเอง มีขั้นตอนและกิจกรรมต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดยควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อครอบคลุมและครบถ้วน

2. วิเคราะห์และตีความผลการประเมิน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ทำการวิเคราะห์และตีความข้อมูลการประเมินเพื่อเข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

3. สรุปผลการประเมิน หลังจากทำการวิเคราะห์และตีความข้อมูล ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สรุปผลการประเมินเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในผลการประเมินของสถานศึกษา

4. เสนอแนะและวางแผนการปรับปรุง ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางเสนอแนะและวางแผนในการปรับปรุงหรือพัฒนาสถานศึกษาตามผลการประเมินที่ได้รับ โดยการกำหนดแนวทางและมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน

5. การเสนอข้อมูลต่อต้นสังกัด ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เสนอข้อมูลการประเมินตนเองและข้อมูลการวางแผนการปรับปรุงให้กับต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการตามข้อมูลได้

6. การติดตามผลการดำเนินงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ติดตามผลการดำเนินงานของกระบวนการรายงานผลการประเมินตนเอง และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงและพัฒนาในการดำเนินงานในอนาคต

สรุปได้ว่า การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาตนเองและปรับปรุงทักษะต่าง ๆ โดยการรายงานผลการประเมินตนเองจะช่วยให้เราได้มององค์ประกอบต่าง ๆ ของตนเองอย่างชัดเจน รวมถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของเราเองด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาตนเองในอนาคต

กล่าวโดยสรุป แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษามีการดำเนินงาน 6 ประการ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ทั้งนี้ทุกกระบวนการต้องเกิดจากความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และนโยบายการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของรัฐบาลร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ มีความต้องการจะปรับปรุงการจัดระบบการศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทยให้เกิดความเสมอภาคทั้งเชิงโอกาสและเชิงคุณภาพ จึงได้มีการประกาศก่อตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 เพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ผู้พิการ โดยใช้กระบวนการทางการศึกษา โดยมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้นพร้อมกันจำนวน 13 แห่งทั่วประเทศ ณ จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของเขตการศึกษา 12 แห่ง และอีก 1 แห่งจัดตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครโดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง”

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มเปิดดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 โดยมีสำนักงานชั่วคราว ณ อาคาร 5 ของโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์เป็นที่ทำการ และได้ย้ายที่ทำการมายังอาคารสำนักงานแห่งใหม่ในเดือนมกราคม 2545

ที่ตั้ง 4645 ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

วิสัยทัศน์

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เป็นองค์กรนำด้านการศึกษาพิเศษ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณภาพ เครือข่ายเข้มแข็ง จัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐานสู่ความเป็นสากล

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และมีระบบการเชื่อมต่ออย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาศักยภาพครู บุคลากร ครอบครั้ว ภาคีเครือข่าย และผู้เกี่ยวข้อง
3. วิจัย พัฒนาหลักสูตร นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และบริการทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี
4. พัฒนาองค์กรให้มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์

1. ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครั้วและภาคีเครือข่าย ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการจัดระบบ การเชื่อมต่ออย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
2. ส่งเสริมการทำงานแบบสหวิชาชีพ โดยการพัฒนาครู บุคลากร ผู้ปกครองครอบครั้วและผู้เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมในการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้
4. ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการวิจัย พัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้สอดคล้องกับสังคมไทย
5. ส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ผู้นำทางวิชาการและศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการศึกษาพิเศษ

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

สะอาด สดใส ใฝ่แสวงหา

บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ตามที่กฎหมายกำหนด

1. จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
2. พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
3. จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับคนพิการ
4. จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ
5. ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา
6. เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด
7. จัดระบบสนับสนุนการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด
8. ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กิตติยา พิลาจันท์ และวิทร วิภาหัทสน์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4) เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

ของครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

มยุรี วรวรรณ (2563) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 1) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม บริหารตามโครงสร้าง และบริหารโรงเรียน 2) ควรมีการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาการศึกษา 4) ควรแต่งตั้งผู้เกี่ยวข้อง ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) ควรมีการแต่งตั้งผู้เกี่ยวข้องติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 1 ควรมีการแต่งตั้งกรรมการเพื่อทำ การรายงานผลการประเมินตนเองตามสถานศึกษากำหนด

ลดาวัลย์ ตั้งมั่น (2561) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีทั้งหมด 8 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ควรมีการทำคู่มือ กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำ แผนตามปีงบประมาณและแบ่งเป็นแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว 3) การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศควรจัดทำคำสั่งให้กลุ่มบุคลากรในฝ่ายแผนงานร่วมกันรับผิดชอบ 4) การ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติ ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ควรกำหนดให้ ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผน 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวม ข้อมูลให้ครบถ้วน 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ควรจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายในโดยใช้รูปแบบตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ 8) การพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการส่งบุคลากรให้เข้ารับ การอบรมหรือศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

จูน ชันดิชงชัย, ไพศาล หวังพานิช และศิริ เจริญวัย (2559) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยรายด้าน จากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูที่มีสภาพทั่วไปต่างกัน สรุปได้ดังนี้ 2.1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่าการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2.2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ ตามมาตรฐาน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยต่างประเทศ

Pan, Yan and Eva (2010) ได้ศึกษาการใช้ระบบผลคะแนนระดับคุณภาพในการประกันคุณภาพและการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยได้ทำการศึกษาในประเทศจีน พบว่า ประสิทธิภาพของระบบผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลปักกิ่ง (Beijing Kindergarten Quality Rating System (BKQRS) และระบบ ผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลที่ใช้ภาษาจีน (Chinese Kindergarten Environment Quality Rating System CKERS) โดยดำเนินการทดสอบในกลุ่มนักเรียน 3 ประเภท คือ กลุ่มสาธิต 5 กลุ่ม, กลุ่ม RIC1 5 กลุ่ม และกลุ่ม R2C2 อีก 4 กลุ่ม พบว่า ระบบ CKERS ใช้ไม่ได้ผลดีกับนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มและระบบ BKQRS ไม่สามารถวัดระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามที่คาดหวัง สรุปว่า ระบบผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลแต่ละแห่งไม่สามารถใช้ได้ผลกับโรงเรียนอนุบาลแห่งอื่น ๆ

Wong and Li (2010) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาลของฮ่องกง และได้พบกลไกใหม่ของการประกันคุณภาพการตรวจสอบ (IQA) ในปี ค.ศ. 2000 ทั้งนี้เพื่อที่จะ บังคับสอบและปรับปรุงโรงเรียนในภาคของการศึกษาปฐมวัย พบว่า การประกันคุณภาพ การตรวจสอบ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ หนึ่งโรงเรียนประเมินผลการตรวจสอบภายนอก สองรายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชน เข้าใจบทบาทของการประเมินตนเอง และสาม การตรวจสอบปฏิสัมพันธ์กับภายนอก การศึกษาได้วิเคราะห์รายงานการประกันคุณภาพ การตรวจสอบ ทั้งหมด 80 รายงานที่ออกโดยรัฐบาล และทำการสัมภาษณ์ครูใหญ่และครู โรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการจัดอันดับดีเยี่ยม ดี และความพึงพอใจในการเรียนรู้ และประสิทธิภาพ การสอนในการประกันคุณภาพการตรวจสอบ จากการวิเคราะห์ พบว่า 1) การประเมินตนเอง มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอน การปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญแต่มีความสัมพันธ์เชิงลบ กับจำนวนของปัญหาที่พบในการประกันคุณภาพการตรวจสอบ 2) โรงเรียนอนุบาลทั้งหมด รายงานความท้าทาย 4 ประเภท คือ ความไม่แน่นอน บุคลากร ภาระงาน และภาระทางจิตใจ และ 3) การประกันคุณภาพการตรวจสอบเป็นกระบวนการที่อำนวยความสะดวกและมีประสิทธิผล อย่างยิ่งในการประเมินตนเองของโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติตามนโยบายด้วย ทั้งนี้ควรคำนึงถึงว่ากลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ควรรักษาความสมดุลระหว่างการประเมินภายนอกและภายใน และการทำงานที่มีการกระจายอำนาจตัดสินใจและมีการ ปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

Patricia and Broadfoot (2006 อ้างอิงใน สมชาติ แก้วขาว, 2553) คณะนักวิจัย ชาวยุโรป ได้ศึกษาการประเมินความก้าวหน้าไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติงานในประเทศเยอรมัน สวีเดน นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้กลไกทางสังคม ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย โดยในประเทศเยอรมันพบว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก การประกันคุณภาพการศึกษาและควบคุมการประเมิน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้อง รับผิดชอบต่ออาชีพของตน ซึ่งต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการชัดเจน ในประเทศ สวีเดนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินครู ในสถานศึกษามีการพัฒนาอย่างชัดเจน ในประเทศฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ ข้อสอบภายนอกสถานศึกษา มีการควบคุมจากส่วนกลาง ประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญ กับการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอากระบวนการสอบมาตรฐาน กลางอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐาน และในออสเตรเลียมีการนำเอากระบวนการประเมินผล

โดยใช้ข้อสอบมาตรฐานมีการเตรียมอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงต่อไป

กระทรวงศึกษาประเทศเวียดนาม (2010 อ้างอิงใน พัทธา จันทา, 2553) ศึกษาเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัยเวียดนาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 2,000 คน จาก 12 มหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการและการพัฒนาบุคลากร (Ministry of Education and Training: MOET) คือ อธิการ ครูและนักศึกษาผลวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่เพียงแต่ให้นักศึกษารู้วิชาการเท่านั้นแต่จะต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเวียดนามด้วย ความสำคัญของคุณภาพการศึกษา จะต้องบรรลุมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของการศึกษา นักศึกษาต้องการมีงานทำทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา และความต้องการการประเมินคุณภาพจากภายนอกเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมมากในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นโดยให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นที่ 3 การดำเนินงานตามแผน ขั้นที่ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขั้นที่ 5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และขั้นที่ 6 การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้น การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อที่จะทำให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ตำแหน่งข้าราชการ พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง ในปีการศึกษา 2565 ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 96 คน หน่วยบริการ จำนวน 55 คน รวม 151 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ตำแหน่งข้าราชการ พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างในปีการศึกษา 2565 จำนวน 110 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967 อ้างอิงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 64) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5%

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานที่ปฏิบัติงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	96	69
2. หน่วยบริการ	55	41
รวม	151	110

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-List) ข้อคำถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงานต่างกัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รวม 6 ด้าน จำนวน 48 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 73) ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมในดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมในดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมในดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นนั้น ๆ ปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมในดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมในดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง ครบถ้วนเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองพิจารณาอีกครั้ง เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 110 ฉบับ ถึงครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามแล้วขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครู ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 102-103) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

3.1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษาและสถานที่ปฏิบัติงาน โดยการทดสอบ t-test ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample Test)

3.2 จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา โดยทดสอบค่า F-Test (One Way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่า IOC

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติทดสอบ t-test ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample Test) สำหรับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน

3.2 สถิติทดสอบ F-Test (One Way ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของครู

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution

SS แทน ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

Df แทน ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

P แทน ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของครู

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครู คือ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ได้ผลการดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพของครู

สถานภาพของครู	n=110	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	21	19.10
2) หญิง	89	80.90
รวม	110	100
2. ระดับการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	80	72.70
2) สูงกว่าปริญญาตรี	30	27.30
รวม	110	100
3. ตำแหน่งงาน		
1) ข้าราชการ	78	70.90
2) พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง	32	29.10
รวม	110	100
4. ประสบการณ์ทำงาน		
1. 1-2 ปี	38	34.50
2. 3 ปีขึ้นไป	72	65.50
รวม	110	100
5. คุณวุฒิทางการศึกษา		
1. การศึกษาพิเศษ	29	26.40
2. นักสหวิชาชีพ	33	30.00
3. การศึกษาอื่น ๆ	48	43.60
รวม	110	100
6. สถานที่ปฏิบัติงาน		
1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง	69	62.70
2) หน่วยบริการ	41	37.30
รวม	110	100

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษาและสถานที่ปฏิบัติบริการ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 80.90 และเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30

จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่งข้าราชการ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 70.90 และมีตำแหน่งพนักงานราชการและครูอัตราจ้าง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10

จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 และมีประสบการณ์ทำงาน 1-2 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50

จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีคุณวุฒิการศึกษา อื่น ๆ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 มีคุณวุฒิศึกษานักสหวิชาชีพ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40

จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานที่ปฏิบัติงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และปฏิบัติงานที่หน่วยบริการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตาราง 3-9

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	n=110		ระดับ
	$\bar{X}$	(SD)	
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.50	0.48	มากที่สุด
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.44	0.49	มาก
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.37	0.62	มาก
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.39	0.62	มาก
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.35	0.62	มาก
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.23	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.41	0.51	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ระดับมาก 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.48$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปน้อยสุด ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.48$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.49$) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.62$) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.62$) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.62$) และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ข้อที่	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐาน คุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรของศูนย์การศึกษา พิเศษ	4.65	0.51	มากที่สุด
2.	การสังเคราะห์ข้อมูล หลอมรวมเพื่อกำหนดเป็น มาตรฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.46	0.52	มาก
3.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษา พิเศษ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษา พิเศษ	4.48	0.59	มาก
4.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษา พิเศษ ให้ครอบคลุมพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.52	0.54	มากที่สุด
5.	เป็นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.46	0.62	มาก
6.	ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.51	0.59	มากที่สุด
7.	กำหนดตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานให้มี ความชัดเจนให้สะดวกและเข้าใจตรงกันในการวัดและ ประเมินผล	4.45	0.57	มาก
8.	ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ได้แก่ เนื้อหาสาระ ตัวบ่งชี้ และค่า เป้าหมายความสำเร็จที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ กำหนดไว้	4.44	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย		4.50	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 4 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.51$) รองลงมา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ครอบคลุมพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้แก่ เนื้อหาสาระ ตัวบ่งชี้ และค่าเป้าหมายความสำเร็จที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.61$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ข้อที่	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.52	0.57	มากที่สุด
2.	การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.47	0.55	มาก
3.	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.55	0.53	มากที่สุด
4.	การกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ/กิจกรรม เพื่อสร้างระบบการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.40	0.55	มาก
5.	การกำหนดแนวทางความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.46	0.54	มาก
6.	การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.33	0.62	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
7.	การกำหนดแนวทางในการประเมินผลในการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.38	0.64	มาก
8.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.42	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		4.44	0.49	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.53$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.57$) ส่วนข้อที่มีค่ามากที่สุด คือ การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.62$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ข้อที่	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	การทบทวนแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้วางแผนไว้ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจและนำไปใช้	4.45	0.64	มาก
2.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	4.41	0.63	มาก
3.	การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	4.39	0.66	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
4.	การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	4.45	0.58	มาก
5.	การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.38	0.68	มาก
6.	การจัดทำสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบัน	4.40	0.64	มาก
7.	การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามปฏิทิน การปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.42	0.66	มาก
8.	การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุง พัฒนาและ การบริหารต่อไป	4.42	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.37	0.62	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การทบทวนแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้วางแผนไว้ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจและนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.64$) รองลงมา คือ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.58$) และ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.68$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อที่	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	การวางแผนประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.51	0.63	มากที่สุด
2.	การเป็นคณะกรรมการด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษา พิเศษ	4.31	0.71	มาก
3.	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายจากมาตรฐาน การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.45	0.67	มาก
4.	การจัดทำเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐาน การศึกษา	4.35	0.69	มาก
5.	การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษา	4.44	0.64	มาก
6.	การสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษา	4.30	0.72	มาก
7.	การวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา	4.44	0.64	มาก
8.	การรวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประกัน คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงาน การประกันคุณภาพ	4.34	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	0.62	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.62$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.63$) ส่วนข้อที่มีค่ามากที่สุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายจากมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} =$

4.45, SD = 0.67) รองลงมา คือ การสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.30, SD = 0.72)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

ข้อที่	ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	การเป็นคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.35	0.73	มาก
2.	การจัดทำปฏิทินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.35	0.68	มาก
3.	การทบทวนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.35	0.73	มาก
4.	การสรุป และกำหนดประเด็นสำคัญของการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.30	0.71	มาก
5.	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.29	0.70	มาก
6.	การนำผลการตรวจสอบ และทบทวนไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ดียิ่งขึ้น	4.36	0.60	มาก
7.	การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดขึ้น และเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองตามปฏิทินปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน	4.43	0.67	มาก
8.	การจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนาคุณภาพต่อไป	4.40	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย		4.35	0.62	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.62)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดขึ้น และเป็นผู้ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของตนเองตามปฏิทินปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.67$) รองลงมา คือ การจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนาคุณภาพต่อไป ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.64$) และ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.70$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับของการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ข้อที่	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	n=110		ระดับ
		$\bar{X}$	(SD)	
1.	เป็นคณะกรรมการในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของศูนย์การศึกษา พิเศษ	4.33	0.73	มาก
2.	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.33	0.69	มาก
3.	การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปี ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	4.39	0.69	มาก
4.	การออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา	4.28	0.72	มาก
5.	การวิเคราะห์และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประจำปี	4.35	0.71	มาก
6.	การนำเสนอรายงานประจำปีที่เสร็จสมบูรณ์ต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.34	0.65	มาก
7.	การรายงานและเปิดเผยการประกันคุณภาพการศึกษาต่อ หน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	4.39	0.66	มาก
8.	การปรับปรุง พัฒนา รายงานประจำปีจากคำแนะนำของ หน่วยงานต้นสังกัด	4.41	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.23	0.63	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปรับปรุง พัฒนา รายงาน ประจำปีจากคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.67$) รองลงมา คือ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.69$) และการออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ที่รวบรวมไว้ในแต่ละ มาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.72$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และสถานที่ปฏิบัติงาน โดยหาค่าที (t-test: Independent Sample Test) จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว F-Test (One Way ANOVA) ดังตาราง 10-23

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย (n=21)		หญิง (n=89)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.70	0.41	4.45	0.49	1.29	0.07
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	4.70	0.47	4.38	0.47	0.98	0.35
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.73	0.35	4.26	0.63	0.73	0.47

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย (n=21)		หญิง (n=89)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.71	0.45	4.32	0.63	1.83	0.20
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.73	0.35	4.26	0.63	0.98	0.35
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	4.69	0.37	4.27	0.65	0.84	0.43
รวม	4.71	0.36	4.34	0.52	0.47	0.29

จากตาราง 10 แสดงว่าครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n=80)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n=30)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.49	0.50	4.52	0.45	-0.31	0.75
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการ การศึกษา	4.45	0.48	4.43	0.52	0.11	0.91
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.39	0.60	4.26	0.66	0.98	0.35

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n=80)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n=30)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
	4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.43	0.56	4.30		
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.39	0.60	4.26	0.66	0.98	0.35
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	4.36	0.62	4.34	0.66	0.11	0.92
รวม	4.42	0.49	4.38	0.58	0.41	0.71

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ตำแหน่งงาน				t	p
	ข้าราชการ (n=78)		พนักงาน ราชการและครู อัตราจ้าง (n=32)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
	1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.55	0.43	4.37		
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา	4.44	0.45	4.44	0.57	0.01	0.99

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ตำแหน่งงาน				t	p
	ข้าราชการ		พนักงาน ราชการและครู อัตราจ้าง			
	(n=78)		(n=32)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.38	0.57	4.29	0.73	0.73	0.47
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.44	0.54	4.27	0.76	1.29	0.20
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.38	0.57	4.29	0.73	0.73	0.52
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	4.38	0.60	4.27	0.70	0.84	0.43
รวม	4.44	0.46	4.33	0.63	1.07	0.29

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	p
	1-2 ปี		3 ปีขึ้นไป			
	(n=32)		(n=72)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.36	0.53	4.57	0.45	-2.17*	0.04

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	p
	1-2 ปี (n=32)		3 ปีขึ้นไป (n=72)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจั การศึกษา	4.30	0.47	4.52	0.48	-2.22*	0.03
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.32	0.57	4.37	0.64	-0.45	0.64
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.40	0.56	4.39	0.65	0.09	0.93
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.32	0.57	4.37	0.64	-0.45	0.64
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	4.27	0.61	4.40	0.64	-1.04	0.30
รวม	4.33	0.48	4.45	0.53	-1.16	0.23

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-2 ปี

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	คุณวุฒิการศึกษา					
	การศึกษาพิเศษ (n=29)		นักสหวิชาชีพ (n=33)		การศึกษาอื่น ๆ (n=48)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา	4.50	0.15	3.92	0.20	4.27	0.30
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	4.81	0.16	3.83	0.22	4.25	0.29
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	4.64	0.18	3.89	0.23	4.21	0.32
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.85	0.14	4.02	0.23	4.21	0.27
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.71	0.14	3.88	0.21	4.22	0.30
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	4.78	0.15	3.78	0.21	4.20	0.16
รวม	4.71	0.07	3.88	0.10	4.22	0.17

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ คุณวุฒินักสหวิชาชีพ และคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมเรียงลำดับดังนี้ คุณวุฒิการศึกษาพิเศษอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, $SD = 0.07$) คุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.17$) และคุณวุฒินักสหวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.10$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ ประกันคุณภาพ การศึกษา	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5.32	2	2.66	47.11*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.04	107	.06		
	รวม	11.36	109			
2. ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	14.84	2	7.42	129.33*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.14	107	.06		
	รวม	20.98	109			
3. ด้านการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	8.91	2	4.46	65.93*	.00
	ภายในกลุ่ม	7.23	107	.07		
	รวม	16.14	109			
4. ด้านการประเมินผล และตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	11.68	2	5.84	111.65*	.00
	ภายในกลุ่ม	5.60	107	.05		
	รวม	17.28	109			
5. ด้านการติดตามผล การดำเนินงาน เพื่อพัฒนา สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.59	2	5.29	93.03*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.09	107	.06		
	รวม	16.67	109			
6. ด้านการจัดทำ รายงานผลการ ประเมินตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	15.55	2	7.77	262.59*	.00
	ภายในกลุ่ม	3.17	107	.03		
	รวม	18.72	109			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10.66	2	5.33	311.95*	.00
	ภายในกลุ่ม	1.83	107	.02		
	รวม	12.49	109			

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่าครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ดังตาราง 16-22

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.71	3.88	4.22
การศึกษาพิเศษ	4.71	-	0.83*	0.49*
นักสหวิชาชีพ	3.88		-	-0.34*
การศึกษาอื่น ๆ	4.22			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร แตกต่างจากคุณวุฒินักสหวิชาชีพ และครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.50	3.92	4.27
การศึกษาพิเศษ	4.50	-	0.58*	0.23*
นักสหวิชาชีพ	3.92		-	-0.35*
การศึกษาอื่น ๆ	4.27			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาแตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพ และคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.81	3.83	4.25
การศึกษาพิเศษ	4.81	-	0.98*	0.56*
นักสหวิชาชีพ	3.83		-	-0.42*
การศึกษาอื่น ๆ	4.25			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
การศึกษาพิเศษ	4.64	-	0.75*	0.43*
นักสหวิชาชีพ	3.89		-	-0.32*
การศึกษาอื่น ๆ	4.21			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.85	4.02	4.21
การศึกษาพิเศษ	4.85	-	0.83*	0.64*
นักสหวิชาชีพ	4.02		-	-0.19*
การศึกษาอื่น ๆ	4.21			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.71	3.88	4.22
การศึกษาพิเศษ	4.71	-	0.83*	0.49*
นักสหวิชาชีพ	3.88		-	-0.34*
การศึกษาอื่น ๆ	4.22			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา แตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

คุณวุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	การศึกษาพิเศษ	นักสหวิชาชีพ	การศึกษาอื่น ๆ
		4.78	4.78	4.20
การศึกษาพิเศษ	4.78	-	0.00*	0.58*
นักสหวิชาชีพ	3.78		-	-0.42*
การศึกษาอื่น ๆ	4.20			-

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง แตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพและคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมากกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	สถานที่ปฏิบัติงาน				t	p
	ศูนย์ฯ ดินแดง (n=69)		หน่วยบริการ (n=41)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.43	0.28	3.94	0.21	7.86*	0.00
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.51	0.40	3.96	0.66	5.41*	0.00
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.45	0.33	3.96	0.20	8.79*	0.00
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.59	0.36	4.02	0.21	9.28*	0.00
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.47	0.35	3.92	0.24	8.94*	0.00
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.43	0.45	3.86	0.21	7.75*	0.00
รวม	4.46	0.32	3.94	0.13	9.96*	0.00

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่หน่วยบริการ

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปน้อยสุด ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน

2.1 ครูที่เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี

ประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-2 ปี

2.3 ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี คุณวุฒิการศึกษาพิเศษแตกต่างกับครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพ และครูคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดงมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครู ที่ปฏิบัติงานอยู่หน่วยบริการ

อภิปรายผล

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการ แก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่อง โดยมีมาตรฐาน เป็นตัวกำหนดกรอบในการดำเนินงาน และมีตัวบ่งชี้บอกถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตามกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด การบริหารงานโดยผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กล่าวว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพ

ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลดาวัลย์ ตั้งมั่น (2561) ศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจูน ชันติงชัย, ไพศาล หวังพานิช และศิริ เจริญวัย (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยรายด้าน จากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ เพ็ชรพวง (2558) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการเตรียมการด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการวางแผนด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการตรวจสอบและประเมินผล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนก ตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนที่สังกัด พบว่าไม่แตกต่างกัน

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐาน คุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรของศูนย์การศึกษาพิเศษ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ครอบคลุม พัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษา ให้เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการ วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการทิศทางการจัด การศึกษา อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ พิจารณากำหนดเป้าหมายความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ ในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่าง เหมาะสมและเป็นไปได้

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของ ปัญหาในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ สถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัด

การศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการ งบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา และนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณ การงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี ศิริสุขไพบุลย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา ตำบลวังหว่า อำเภอแก่ง สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา ตำบลวังหว่า อำเภอแก่ง สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรภา เพชรสงคราม (2554) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีส่วนร่วม ในการทบทวนแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้วางแผนไว้ เพื่อให้ บุคลากรเข้าใจและนำไปใช้ มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย และมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น สถานศึกษาต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการ

ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใดโดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัย ที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้ วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of quality) เป็นต้น หรือสถานศึกษา สามารถสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารและจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้ สถานศึกษา ควรจัดระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครู และบุคลากร ระบบ การจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายใน ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา คือ วัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วม ของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับ การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านการดำเนินการ ตามแผนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชวณพิศ บัวอินทร์ (2557) ได้ศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัด สุราษฎร์ธานี พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการดำเนินงาน ตามแผนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีส่วนร่วม ในการวางแผนประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายจากมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ และมีการวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา พิเศษ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องถือว่าเป็น ส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สถานศึกษาต้อง กำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและระดับสถานศึกษา ให้ชัดเจน วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ประกาศใช้ กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสม ดำเนินการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้ง สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพ ภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผลการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดขึ้น และเป็น ผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองตามปฏิทินปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน มีการจัดทำ รายงานข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ ต่อไป และการนำผลการตรวจสอบ และทบทวนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาของศูนย์ การศึกษาพิเศษให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ เป็นการติดตามผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของ สถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการ บริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เป็นต้น และการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด

ความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่อย่างไร สถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้น การดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทิน ปฏิบัติงานติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

จากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีส่วนร่วมในการ ปรับปรุง พัฒนา รายงานประจำปีจากคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มีการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา และ มีการรายงาน และเปิดเผยการประกันคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) มีแนวทาง คือ การรายงานผลการประเมิน ตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดี ต้องสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาต้องนำ ผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวบรวมข้อมูล สารสนเทศข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละ มาตรฐาน ไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด อาจเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของ สถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ สารระสำคัญรายงานผลการประเมินตนเองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุป สำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐาน นำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการ อ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมี กระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงาน ที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ เตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และสถานที่ปฏิบัติงาน

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ มีครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงต่างต้องดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่กำหนดให้มีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพ อีกทั้งมีส่วนร่วมในการเข้ารับการประชุม อบรมในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิณี ชูรัมย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนปู่เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนปู่เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ชาย และหญิง มีส่วนร่วมในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพราะครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ต่างต้องดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาตามที่กำหนดให้มีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพ อีกทั้งมีส่วนร่วมในการเข้ารับการประชุม อบรมในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ครูที่มีตำแหน่งข้าราชการ พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับครูทุกช่วงอายุทุกตำแหน่งได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ารับการอบรม สร้างความรู้

ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในร่วมกัน จึงทำให้ครูในทุกตำแหน่งทราบบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อีกทั้งผู้บริหารอาจให้ความสำคัญในการกำกับ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูทำให้ครูสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เต็มตามศักยภาพ ส่งผลให้ครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่มจันทร์ ฉายเสมอแสง, สมใจ ภูมิพันธ์ และรัชณีเพ็ญ พลเยี่ยม (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในกับผลการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ตำแหน่งตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้านการวางแผนและด้านการพัฒนาและปรับปรุงมีการบริหารความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4 ประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-2 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไป ได้มีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในระยะเวลาที่มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-2 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา นื่อน้อย (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แตกต่างกัน

2.5 คุณวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีคุณวุฒิแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพ และครูคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ ได้ผ่านการศึกษา พัฒนาความรู้จากการศึกษาทางวิชาชีพครูโดยตรง มีองค์ความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธศักดิ์ ภูผารักษ์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 แตกต่างกับกลุ่มนักสหวิชาชีพ และกลุ่มครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 สถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดงมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่หน่วยบริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ครู และนักวิชาชีพ ซึ่งมีจำนวนบุคลากรที่หลากหลายมากกว่าหน่วยบริการที่อยู่ตามเขตพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของครูบุคลากร และนักสหวิชาชีพ มีไม่เพียงพอต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ จึงส่งผลให้ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง ดินแดง มีในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธศักดิ์ ภูผารักษ์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง ดินแดง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผลการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจ และจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพแก่ครูทุกคนที่ปฏิบัติงานทั้งในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางดินแดง และหน่วยบริการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ครูมีส่วนร่วมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปีให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา นำมาวิเคราะห์ แปลผลและนำผลไปปรับปรุงพัฒนา รายงานประจำปีต่อไป

ข้อเสนอแนะรายด้าน มีดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.3 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาและบรรลุเป้าหมายที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดไว้

1.4 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำเกณฑ์การประเมิน การดำเนินการประเมิน การวิเคราะห์และใช้ข้อมูล และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยการตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง เพื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และแท้จริงเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษากายในศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.5 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ครูมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่อย่างไร

1.6 การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนดเพื่อเป็นการสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้เกิดการเรียนรู้และการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในที่สุดจะส่งเสริมให้ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานที่เรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้นสำหรับนักเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่ปฏิบัติงานหน่วยบริการ ส่วนครูที่มีคุณวุฒินักสหวิชาชีพมีส่วนร่วมน้อยกว่าครูที่มีคุณวุฒิจากการศึกษาพิเศษ และการศึกษาอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารควรมอบหมายและกำหนดมาตรการในการมอบหมายให้ครูที่มีคุณวุฒิจากนักสหวิชาชีพ และครูที่ปฏิบัติงานหน่วยบริการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและใช้วิธีการประชุมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารและความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษากายในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด

2. ครอบครัวยุคปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัด

3. ครอบครัวยุคปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัด

บรรณานุกรม

- กมล ฉายาวัดมนะ. (2549). **บริหารคนและงานตามหลักของพระพุทธเจ้า**. กรุงเทพฯ: ชบา. **กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติยา พิลาจันทร และวิทร วิภาหส์น. (2563). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูผู้สอน กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2), 52-63.**
- เกศรา บัวขาว. (2561). **การบริหารและการจัดการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- จีรภา เพชรสงคราม. (2554). **การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน.** สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จูน ชันติงชัย, ไพศาล หวังพานิช และศิริ เจริญวัย. (2559). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. **สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์, 3(1), 1-8.**
- แจ่มจันทร์ ฉายเสมแสง, สมใจ ภูมิพันธ์ และรัชนิเพ็ญ พลเยี่ยม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในกับผลการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. **วารสารบัณฑิตศึกษา, 11(54), 155-163.**

- ชวนพิศ บัวอินทร์. (2557). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา **สังกัด
เทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา (พิมพ์
ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เชิดพงศ์ ราชสมบัติ. (2558). การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์
ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). **หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2):
สกลนคร.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). **รูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส
โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: เนติกุล.
- ธานีนทร์ ศิลป์จารุ. (2557). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**.
กรุงเทพฯ: เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). **ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์
ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- พระธรรม โกตาจารย์ (ประยูร ธรรมจิตโต). (2549). **พุทธวิถีการบริหาร** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรม จารุบุญโย), พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล, สิริกาญจน์
ธนวุฒิพรพิณิต และชมพูนุช ช้างเจริญ. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษา. **วารสาร
ครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย**, 8(1), 375–389.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.** (2562). สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/01/MOE-Authority.pdf>
- พัชรา จันทา. (2553). **สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลนานาชาติบอร์มสโกรฟ.** สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยรัตนนคร, พิษณุโลก.
- พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์, เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ชารี มณีศรี และศันสนีย์ บุญเฉลียว. (2564). สภาพและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**, 5(1), 59-73.
- มยุรี วรรณธรณ. (2563). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ร่มเกล้า.
- ยุทธศักดิ์ ภูผารักษ์. (2565). **การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ลดาวัลย์ ตั้งมั่น. (2561). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- วันทนา เนื่องน้อย. (2560). **การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง. (2563). **รายงานผลการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2563.** กรุงเทพฯ: กลุ่มแผนงานและงบประมาณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง.
- สมชาติ แก้วขาว. (2553). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. อุบลราชธานี:** สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทศศาสนาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557**. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565, จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/QAMUA58/qa%20manual58/QA_MANUAL30032558.pdf
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2555). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและโมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง: การวิจัยแบบผสม**. กรุงเทพฯ: โสสิต.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เอ็น.เอ. รัตนะเทรตดิ้ง.
- สุธาทิพย์ เขียวขจี และกิติมา สุรสนธิ. (2561). การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และการเตรียมความพร้อมด้านภาษาและวัฒนธรรมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ของเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. **วารสารการสื่อสารมวลชน คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**, 6(2), 123-148.
- สุปวีณ์ ชูรัมย์. (2564). **การมีส่วนร่วมของครูในการจัดดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1**. การศึกษาดัชนีคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- โสภณ เพ็ชรพวง. (2558). **การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.

- โสภา สโมสรร และจิตรี โพธิามณะ. (2557). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
ในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
สวนดุสิต**, 10(1), 76–86.
- อรุณี ศิริสุขไพบุลย์. (2558). **ศึกษาร่วมกันของครูในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนประถมศึกษา ตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษายะลา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Cohen, J. M. and Uphoff, N. T. (1980). **Participation's place in rural development:
seeking clarity through specificity**. New York: World development.
- Liston, C. (2003). **Managing quality and standard**. Buckingham: Open University Press.
- Pan, Y. J., Yan, L. and Eva, Y. H. (2010). Evaluation of the Kindergarten quality rating system
In Beijing. **Early Education and Development**, 21(2), 186–204.
- Wong, M. and Li, H. (2010). From external inspection to self-evaluation: A study of quality
assurance in Hong Kong kindergartens. **Early Education and Development**, 21(2),
205–233.

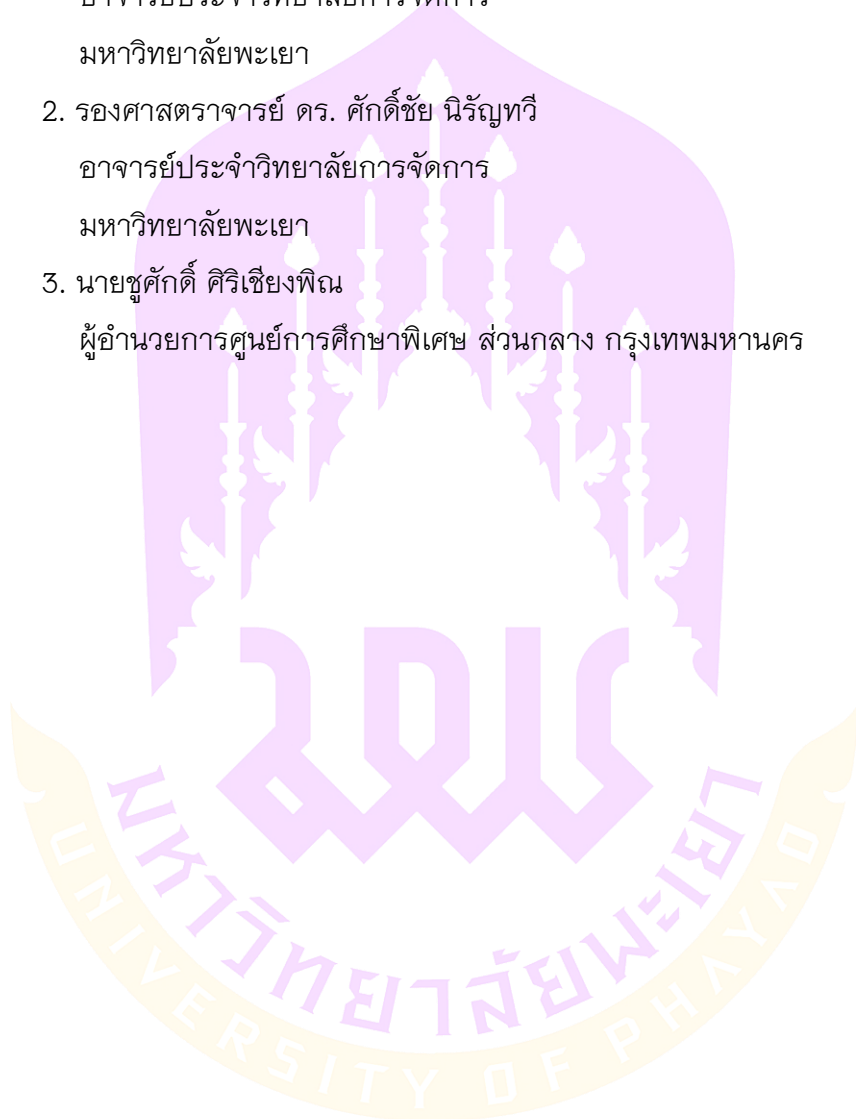
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
3. นายชูศักดิ์ ศิริเชียงพิณ
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 ข้อ
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวอังศุมารินทร์ อังสนันท์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องวงเล็บ ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ของท่าน

1. เพศ

- ( ) ชาย
( ) หญิง

2. ระดับการศึกษา

- ( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ตำแหน่งงาน

- ( ) ข้าราชการ
( ) พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง

4. ประสบการณ์ทำงาน

- ( ) 1-2 ปี
( ) 3 ปีขึ้นไป

5. คุณวุฒิการศึกษา

- ( ) การศึกษาพิเศษ
( ) นักสหวิชาชีพ
( ) การศึกษาอื่น ๆ

6. สถานที่ปฏิบัติงาน

- ( ) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง
( ) หน่วยบริการ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ

การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับ การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1.	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
2.	การสังเคราะห์ข้อมูล หลอมรวมเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
3.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ					
4.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ครอบคลุมพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
5.	เป็นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
6.	ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับ การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
7.	กำหนดตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานให้มีความชัดเจนให้สะดวกและเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินผล					
8.	ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้แก่ เนื้อหาสาระ ตัวบ่งชี้ และค่าเป้าหมายความสำเร็จที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดไว้					
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1.	การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
2.	การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
3.	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
4.	การกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ/กิจกรรม เพื่อสร้างระบบการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
5.	การกำหนดแนวทางความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
6.	การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
7.	การกำหนดแนวทางในการประเมินผลในการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
8.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับ การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1	การทบทวนแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้วางแผนไว้ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจและนำไปใช้					
2	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย					
3	การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย					
4	การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย					
5	การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ					
6	การจัดทำสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในสภาพปัจจุบัน					
7	การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
8	การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุง พัฒนาและการบริหารต่อไป					
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1	การวางแผนประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
2	การเป็นคณะกรรมการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
3	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายจากมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับ การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
4	การจัดทำเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา					
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ต่อ)						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
5.	การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา					
6.	การสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา					
7.	การวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา					
8.	การรวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานการประกันคุณภาพ					
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1.	การเป็นคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ					
2.	การจัดทำปฏิทินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
3.	การทบทวนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
4.	การสรุป และกำหนดประเด็นสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
5.	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
6.	การนำผลการตรวจสอบ และทบทวนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ดียิ่งขึ้น					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับ การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
7.	การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดขึ้น และเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองตามปฏิทินปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน					
8.	การจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนาคุณภาพต่อไป					
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด						
1.	เป็นคณะกรรมการในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
2.	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
3.	การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา					
4.	การออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา					
5.	การวิเคราะห์และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประจำปี					
6.	การนำเสนอรายงานประจำปีที่เสร็จสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7.	การรายงานและเปิดเผยการประกันคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
8.	การปรับปรุง พัฒนา รายงานประจำปีจากคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม
เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2. ขอให้ท่านกรุณาพิจารณาข้อความในแบบสอบถามว่าเนื้อหาสาระของแต่ละข้อคำถามครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา และใช้ภาษาชัดเจนหรือไม่ แล้วกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

+1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในด้านนั้น ๆ

0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในด้านนั้น ๆ

-1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น ไม่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในด้านนั้น ๆ

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดกรุณาให้ข้อเสนอแนะด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบสอบถาม

นางสาวอังศุมารินทร์ อังสนันท์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ เพียงใด พร้อมทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1.	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	+1	+1	+1	3	1	✓
2.	ระดับการศึกษา ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	ตำแหน่งงาน ( ) ข้าราชการ ( ) พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	ประสบการณ์ทำงาน ( ) 1-2 ปี ( ) 3 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	✓
5.	คุณวุฒิการศึกษา ( ) การศึกษาพิเศษ ( ) นักสหวิชาชีพ ( ) การศึกษาอื่น ๆ	+1	+1	+1	3	1	✓
6.	สถานที่ปฏิบัติงาน ( ) ศูนย์การศึกษาพิเศษ สวณกลาง ดินแดง ( ) หน่วยบริการ	+1	+1	+1	3	1	✓

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ เพียงใด พร้อมทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการการระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาดครอบคลุมพัฒนาการที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา และท้องถิ่น

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
1.	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
2.	การสังเคราะห์ข้อมูล หลอมรวมเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ครอบคลุมพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1	✓
5.	เป็นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	0	2	0.67	✓
6.	ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
7.	กำหนดตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานให้มีความชัดเจนให้สะดวกและเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1	✓
8.	ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้แก่ เนื้อหาสาระ ตัวบ่งชี้ และค่าเป้าหมายความสำเร็จที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การพัฒนาสภาพความสำเร็จ การพัฒนาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจนเป็นรูปธรรม การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา การวางแผนประสานสัมพันธ์กับงานแหล่งวิทยาการภายนอกเพื่อสนับสนุนวิชาการ การบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมบุคคลในชุมชน การกำหนดแผนการใช้และจัดระบบงบประมาณและทรัพยากร การกำหนดแนวทางการประเมินผลการดำเนินการตามแผนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา การกำหนดแนวทางการปรับปรุงแผนและนำแผนมาใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
1.	การวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
2.	การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	การกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ/กิจกรรม เพื่อสร้างระบบการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (ต่อ)							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
5.	การกำหนดแนวทางความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
6.	การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
7.	การกำหนดแนวทางในการประเมินผลในการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
8.	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการ/กิจกรรม ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษابرรลุเป้าหมายสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของโครงการ มีการประชุมชี้แจงและประสานงานการดำเนินงานตามแผนการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนมีการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการดำเนินการตามแผนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม

การดำเนินงานตามแผนและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
1.	การทบทวนแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษได้วางแผนไว้ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจและนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1	✓
2.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่แต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	✓
5.	การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ	0	+1	+1	2	0.67	✓
6.	การจัดทำสารสนเทศ หรือข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษในสภาพปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	✓
7.	การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
8.	การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุง พัฒนาและการบริหารต่อไป	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีการวางแผนการพัฒนาระบบ การประเมินตนเองมีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแผนการประเมินโดยภาพรวมจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกพัฒนา ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่						
		1	2	3				
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด								
1.	การวางแผนประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓	
2.	การเป็นคณะกรรมการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	0	2	0.67	✓	
3.	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายจากมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓	
4.	การจัดทำเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓	
6.	การสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓	
7.	การวิเคราะห์ วางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา	+1	+1	+1	3	1	✓	
8.	การรวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานการประกันคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1	✓	

ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการในการดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ตามแผนที่กำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
1.	การเป็นคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
2.	การจัดทำปฏิทินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	การทบทวนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	การสรุป และกำหนดประเด็นสำคัญของ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
5.	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
6.	การนำผลการตรวจสอบ และทบทวนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1	✓
7.	การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ศูนย์การศึกษาพิเศษกำหนดขึ้น และเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองตามปฏิทินปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน	+1	+1	+1	3	1	✓
8.	การจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศ หรือ ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการพัฒนาคุณภาพต่อไป	+1	+1	+1	3	1	✓

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการรายงานผลข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง							
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ระดับใด							
1.	เป็นคณะกรรมการในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของศูนย์การศึกษาพิเศษ	+1	+1	+1	3	1	✓
2.	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	+1	+1	+1	3	1	✓
3.	การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำปี ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
4.	การออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
5.	การวิเคราะห์และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประจำปี	+1	+1	+1	3	1	✓
6.	การนำเสนอรายงานประจำปีที่เสร็จสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	0	+1	+1	2	0.67	✓
7.	มีส่วนร่วมในการรายงานและเปิดเผยการประกันคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	3	1	✓
8.	มีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา รายงานประจำปีจากคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	3	1	✓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	อังศุมารินทร์ อังสนันท์
วัน เดือน ปี เกิด	14 สิงหาคม 2531
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู), มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, กรุงเทพฯ พ.ศ. 2558 ศศ.ม. (พัฒนาลังคม), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น พ.ศ. 2552 ศศ.บ. (การพัฒนาลังคม), มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	4645 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
ผลงานตีพิมพ์	อังศุมารินทร์ อังสนันท์ และธารินทร์ รसानนท์. (2566). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร. วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี, 5(2), 2541-2552.

